רישום

תרגום 23.1.03

זיכרון נשו

19204

מאווסן יענס טרבלינקה'

מחנה המוות בחלמנו.

(יידיש)

רישום קודם: כבי טגה - 45-0045-45

Ghetto Fighters' House

טורקוב יונס.

מחנה המוות בחלמנו.

דעת הקהל בעולם התייחסה באי אמון לידיעות בדבר רצח ההמונים שבצעו ההיטלריסטים במיליוני בני אדם במחנות הרכוז ובמחנות המות, שנבנו במיוחד למטרה זו בשטחי פולין.

רק אחרי כבוש בוכנוולד על ידי צבאות הברית, שם הייתה הזדמנות לבריטים ולאמריקאים לראות במו עיניהם את הסדיזם של רצח המונים אשר בוצע על ידי "גזע האדונים", נכח העולם שהידיעות שהגיעו מפולין לא היו מוגזמות, שתאי הגזים והעינויים, המשרפות ומעבדות הנסויים לא היו פרי דמיון אלא מציאות של "נושאי התרבות" הגרמנים.

העולם הזדעזע מתאור פשעים, אשר בהשוואה עם הפשעים אשר בוצעו על ידי הגרמנים במחנות המות בשטחי פולין, נראים כאפיזודות קטנות.

במחנות הרכוז הגרמניים כמו בוכנוולד, דכאו וכו' נרצחו רבבות אנשים מאירופה, בו בזמן שבמחנות פולין נרצחו מיליונים בכל אחד מהמחנות הגדולים.

כפי שנמסר בעתונות האמריקאית, הוכרחו האזרחים הגרמנים לבקר במחנה רכוז בוכנוולד. הגרמנים, בכו והתעלפו, כביכול, כאשר ראו את עצמת האכזריות. הם הצטדקו כי בכלל לא ידעו מכל המתרחש במחנות הרכוז; ומה היו אומרים הגרמנים "מלאי הרחמים" ו"טובי הלב" בעת בקורם בטרבלינקה, מאידנק, אושביץ, סוביבור, בלזץ', חלמנו, פניטוב וטרבניקי?

מובן שהיום אינם זוכרים אותם ארגוני צדקה גרמנים – שוב שכחו אותן נשים גרמניות "עדינות" – בדבר אותם אלפי מכתבים אותם שלחו למחנות המות בהם בקשו שאותם בגדי ילדים, בובות, צעצועים וחפצים "חשובים" אחרים שהיהודים המומתים משאירים אחריהם, ישלחו לאותן נשים חסודות ולילדיהן; שאותו עור אדם ישלח לגרמניות לעשיית אהילים למנורות; שבכל בית גרמני תמצא חתיכת סבון, עשויה משומן אנוש ושבתי החרושת למזרונים יקבלו אין ספור של קרונות שיער אדם.

אחרי שקבלו דברים אלה, שטוף בדם אדם, הגרמנים לא בכו והגרמניות לא התעלפו, אלא להיפך – רצו לשכנים והתגאו בחפצים החשובים אותם קבלו מגבריהם. אותם גברים שעבדו במחנות המות מיהרו לשלוח את שללם, מתנותיהם, הביתה.

העולם שמע והעולם מאמין לכל אותן ידיעות על מאידנק ואושביץ, אבל כלום לא ידוע לו על טרבלינקה – מחנה המות הגדול ביותר בהיסטוריה האנושית – מקום בו הושמדו הצורה אכזרית ביותר שלושה מיליון שלוש מאות אלף יהודים.

העולם עוד איננו יודע מאומה על מחנות המות בסוביבור, בלזץ' וחלמנו, שם רצחו ושרפו שני מיליון יהודים.

הועד המרכזי ליהודי פולין מחזיק ברשותו אוסף חומרים שונים ותמונות של מחנה המות הראשון בפולין – חלמנו, לא רחוק מהעיירה קאלא, שם הגרמנים כבר בשנת 1940 רצחו אנשים ובראש וראשונה יהודים.

על סמך אותן ראיות, כמו למשל, עצמות אדם כמעט מפוחמות, מדברי עדים ולפני הכל – מעדויותיהם של שני הניצולים היחידים, יוצא שכבר בשנת 1940 בחרו הבנדיטים הגרמנים את שטח חלמנו כמחנה מות.

שם, אחרי שהשמידו מאה אלף יהודים, עשו הפסקה לשנה בכדי לחדש את מלאכתם הרצחנית ביתר שאת בסוף שנת ...... במחצית השניה של מלאכתם האכזרית, הבלתי אנושית, אשר נמשכה עד לכבוש חלמנו על ידי הצבא האדום, הספיקו "נושאי התרבות" לרצוח ולשרוף בחלמנו מיליון ושלוש מאות אלף בני אדם. בין המושמדים נמצאים מעל מיליון יהודים וגם פולנים, רוסים, צרפתים, בלגים, הולנדים, הונגרים, צוענים וגם... גרמנים לוקים בשכלם.

כפי שנמסר על ידי התושבים בסביבה, נישא באוויר העשן יומם ולילה, גבוה מעל ליער, רחוק רחוק על אדמת פולין, שומר בתוכו את האנחות האחרונות של הקרבנות המעונים.

הפשעים המזוויעים אותם הגרמנים בצעו בחלמנו עובר את כל הגבולות של חייתיות ואכזריות ממולחת. התרחשו שם מחזות שרק אזכורם מקפיא את הדם בעורקים.

עדים אילמים לרציחות שם הן חורבות המבצר אשר פוצץ לאוויר – שלד המבנה, שם התרחשו מחזות היאים לדנטה. עדים אילמים הם גם הסמרטוטים הקרועים שנשארו מבגדיהם של אותם המעונים אשר עלו על המוקד בעודם חיים, או אלה שטוגנו באש בכדי להפיק את השומן לטובת הטיגרס והמסרשמיטים הגרמנים. חלחלה עוברת כאשר רואים את השלדים שנשארו בשדה, שם הם נותצו ונטחנו בכדי להעלים את עקבות מעשיהם ולא הספיקו לפני בוא הצבא האדום.

העצים הגדועים, בעזרתם שרפו ועמדו לשרוף עוד, מי יודע כמה, גופות אנוש, מתפלאים ואינם מאמינים לנס שהצילם. עדים אילמים לרצח הדמים הם עצי הערבה הצומחים על יד הנחל הקטן המתפתל ממש על יד המבצר בחלמנו. אותו נחל קטן שם שפכו ללא הפסק אפר אדם והמוביל דם אדם ללא קץ.
העשב שוב לא רצה לגדול בקרחת היער בה נמצא קבר האחים ההמוני של ההרוגים. המקום החשוף ביער רוצה להשאר עד חי שבחזיקו נעולים וסגורים סודותיהם של מעל מיליון תלונות וקללות של הקבורים בעדם בחיים אשר אחרי זה נעקרו מקברם ונמסרו לרשות מוקדי האש בכדי למחוק את עקבות האכזריות הבלתי נתפסת.

יאנאס טורקאוו:

045 45

דער טויטן-לאגער אין כעלמנא.

די מענטשלעכע מיינונג פון דער וועלט האט זיך מיט אומבאשטרייט באצויגן צו די ידיעות פון פוילן וועגן די מאסן-מארדן, וואס זענען אויסגעפירט געוואָרן דורך די היטלעריסטן איבער מיליאנען מענטשן אין די קאנצענטראציע-לאגערן און טויט-פאבריקן, וואס זענען ספעציעל צו דעם צוועק אייגנגעאָרדנט געוואָרן אויפן [struck] פון דער פוילישער טעריטאריע.

ערשט נאכן פאריגען באפרייאונג דורך די פארבינדעטע ארמייען, ווען די ענגלענדער און אמעריקאנער האבן געהאט די מעגלעכקייט צו זען אויף זייערע אייגענע אויגן באווייזן פון סאדיזם און מאסן-מארדן, וואס זענען אויסגעפירט געוואָרן דורכן דייטשן "הערן-פאלק", האט זיך די וועלט געקאנט איבערצייגן, אז די ידיעות, וועלכע זיינען איבערגעשיקט געוואָרן פון פוילן, זיינען נישט איבערגעטריבן, אז די מיינונגען- און -גאז-קאמערן, קרעמאטאריומס און עקספערימענט-לאבאראטאריעס זענען נישט קיין אויסטראכטעניש פון פאנטאזיע, נאר א מדרגה שאפונג פון די דייטשע "קולטור-טרעגער".

די וועלט איז דערשיטערט און אויפגעטרייסלט געוואָרן פון דער צעלויזער באשרייבונג פון די פארברעכנס, וואס זיינען פארגעקומען מיט די אומגעטרענע פארברעכנס אין די דייטשע מארד-אנשטאלטן אויפן שטח פון פוילן- נאר קליינע עפיזאדן.

אין די דייטשע קאנצענטראציע-לאגערן, ווי בוכענוואלד, דאכאו, ערענזיע ביי זאלצבורג, זיינען אומגעבראכט געוואָרן צענדליקער טויזנטער מענטשן פון אייראפע, אין דערציילט וועגן אין פוילן דערגרייכן די ציפערן ביז אייניקע מיליאן מענטשן אין יעדן גרעסערן לאגער.

ווי די אמעריקאנער צייטונגען גיבן איבער, האט מען די דייטשע באפעלקערונג געצוואונגען צו באזוכן דעם קאנצענטראציע-לאגער אין בוכענוואלד. די דייטשן האבן, פאסמאטע, זיך צעוויינט און געבאלעקעט, דערזעענדיק דאס מורעדיקע בילד פון אכזריעסדיקייט; זיי האבן זיך פארטיידיקט, אז זיי האבן נישט געוווסט פון דעם אלעם, וואס מען האט אפגעטון אין די קאנצענטראציע-לאגערן; וואס וואלטן אבער די "פאלקסגענאסן" און "נאציאנאליסטן" זיך געזאגט נאך זייערע א באזוך אין טרעבלינקע, מיידאנעק, אושוויענטשים, סאביבאר, בעלזשעץ, כעלמנא, מאיטאנעק און פאנאטיקי ?!.

פארשטייט זיך, אז איצט געדענקען שוין נישט די אלע "קלינגער" דורך פרוידע, ווינטער-הילפע" און אנדערע דייטשע ארגאניזאציעס און געזעלשאפטלעכע אינסטיטוציעס עס האבן שוין פארגעסן די "איידעלע" דייטשע פרויען און מוטערס וועגן די טויזנטער בריוו, וואס זיי האבן אוועקגעשיקט אין די טויטן-לאגערס פון טרעבלינקע, מיידאנעק, אושוויענטשים, אז די קליידלעך און שפיל-געצייג, לאלקעס און סארנעס און אנדערע "נוציקע זאכן", וואס זענען פארבליבן נאך די פארגאזטע און פארברענטע מענטשן, זאל זיין באשטימט פאר די "אומשולדיקע" און "צארטע" דייטשע מוטערס און קינדערלעך אז דער מערגאמין פון מענטשלעכע הויט זאל ווערן איבערגעשיקט פאר די פרויען פון דייטשע דינגפטאָרן אויף אנצושטעלן צו די לאמפן אז אין יעדן דייטשן הויז זאל זיך געפינען א שטיקל טראלעס-זייף, אויסגעארבעט פון מענטשלעכן פעטס, און אז די מאטעראַצן-פאבריקן אין דייטשלאנד זאלן באקומען צו דער ריכטיקער צייט די געהעריקע צאל וואגאנעס, אנגעפילט מיט מענטשלעכע האר.

נאכן דערהאלטן און אויסטערגעבירן אלע באשטעלונגען, דורכגעזאפט מיט מענטשלעך בלוט, האבן די דייטשן זיכער נישט געהייגט, די דייטשקעס האבן זיכער נישט געבאלעקעט, נאר גיך געלאפן צו זייערע שניידערס און מיט שטאלץ זיי באוויזן די ווערטפולע זאכן, וואס זיי האבן דערהאלטן פון זייערע האנס'ס און פריץ'ס, וועלכע האבן, זייענדיק אנגעשטעלט אין די טויטן- לאגערס, מיט דער גרעסטער איילעניש און זארגפעליקייט זיך באמיט אדורכצופירן וואס מער און וואס גיכער מאסאנעס פאר זייערע "נאענטסטע".

די וועלט האט שוין געהערט און איצט גלייבט זי שוין מיסטאמע די אלע ידיעות וועגן מיידאנעק, אושוויענטשים, אבער זי ווייסט נאך גארנישט וועגן טרעבלינקע- דעם גרעסטן טויטן- לאגער אין דער מענטשלעכער געשיכטע- ווו עס זיינען אויפן אכזריעסדיקן אופן אומגעבראכט געוואָרן דריי מיליאן דרייהונדערט טויזנט יידן.

Ghetto Fighters' House

א צאָל לײַדענדיקע עדות פֿון לאַגער
פֿון מאָטאָרס צאָל חלליםפֿון חלמנאָ

די וועלט וועט נאָך גאַנצע וועגן די טויטן-לאַגערן און סאָביבאָר, בעלזשעץ און כעלמנאָ, ווּ מען האָט פֿאַרגאַזירט און פֿאַרברענט א מער מיליאָן ייִדן.

דער צענטראַל-קאָמיטעט פֿון פּוילישע ייִדן האָט אין זײַן רעפֿעראַט אַ גאַנצע ריי מאַטעריאַלן און פֿאָטאָגראַפֿיעס אויפֿגעזאַמלט, וואָס האָבן אַ שײַכות צום ערשטן טויטן-לאַגער אין פּוילן — כ ע ל מ נ א, בײַם ווײַטן פּראָווינץ שטעטל קאָלאָ, ווּ די דײַטשע רוצחים האָבן שוין אין יאָר 1940 געמאָרדעט אויף אַ טעכנישן אופֿן מענטשן און אין דער ערשטער ריי - פֿאַרשטעט ייִד- ייִדן.

אויסער שטאָך פֿון זאַגלעבע באַוויזן, ווי, לעמבערג, מענטשן-בײַבאַר, טויטן קעמפּס פֿאַרקווילטע, פּראָבע. פֿאַרהער פֿון ייִדישע און-קווידעם-קאַל און די דערקלערונגען פֿון 2-טע בײַטעם- אָפּגעראַטעוועטע, בײַם לעבן- איבערגעבליבענע, אויגנעדות-טריבונט אויף, אַז שוין אין יאָר 1940 האָבן די געשטאַפּאָ-באַנדיטן אויסגעקליבן די אָרטשאַפֿט כעלמנאָ אַלס טויט-וואַרשטאַט; זיי האָבן דאָרט, נאָכן אומברענגען אַ פּראָגל הונדערט-טויזנט ייִדן, געמאַכט אַ איבערייס אויף אַ יאָר צײַט, קעדיי צו באַנײַען זייער באַר-באַרישע טעטיקייט סאַך יאָר, שוין אין 1944 אין אַ פֿאַרבעסערטער אויפֿלאַגע מיט נײַע-קרעמאַטאָריעס; אין דער גרויסער חלק פֿון זייער אַכזריותדיקער, אומענטשלעכער טעטיקייט, וואָס האָט געדויערט ביזן באַפֿרײַען כעלמנאָ דורך דער העלדישער רויטער אַרמיי, האָבן די "קולטור- טרעגער" דערמאָרדעט, פֿאַרגאַזירט און פֿאַרברענט אין כעלמנאָ איין מיליאָן דרײַהונדערט-טויזנט מענטשן. צווישן די אומ-געבראַכטע געפֿינען זיך איבער איין מיליאָן ייִדן, ווי אויך פּאָליאַקן, רוסן, פֿראַנצויזן, בעלגיער, האָלענדער, אונגאַרער, ציגײַנער, ווי אויך ... דײַטשע מעשוגאַים.

•

ווי די אײַנוווינער פֿון כעלמנאָ דער אַרומיקער געגנט געבן איבער, האָט זיך טאָג און נאַכט געטראָגן דורך איבערן וואַלד אַ רויאַך און געשטאַנק, וואָס איז זיך צעגאַנגען ווײַט איבער דער גאַנצער ערד, צוזאַמען מיט די לעצטע זיפֿצן פֿון די אַכזריות-פֿאַרטײַניקטע קרבנות.

די פֿויערישע פֿאַרברעכנס, וואָס די דײַטשן זענען מסוגל געווען אין כעלמנאָ, בײַ איבער אַלע גרענעצן פֿון בעסטיאַלישקייט און ראַפֿינירטער אַכזריות. דאָרט האָבן זיך אָפּגעשפּילט סצענעס, וואָס בלויז בײַם דערמאָנען זיי פֿרירט דאָס בלוט פֿאַרבליבענעם אין די אָדערן.

שטומע עדות פֿון די דאָרט אָפּגעשפּילטע פֿאַרדרייטע זענען די פֿאַרוויסטע פּראָבע שלאָס, וואָס איז אויפֿגעריסן געוואָרן אין יאָר 1945- דער שטאָלצע פֿון שפּײַכלער, אין וועלכן ס'האָבן זיך אָפּגעשפּילט דאַנטעשע סצענעס, שטומע עדות זענען אויך די פֿאַרטיקע שמאַטעס וואָס זענען פֿאַרבליבן פֿון די קליידער פֿון די פֿאַרמאָרדעטע, וואָס זענען לעבעדיקערהייט פֿאַרברענט געוואָרן אויפֿן טײַטעראַליזן, אָדער אָפּגעמאָרדעט געוואָרן אין טײַער, קעדיי אַרויסצובאַקומען פֿון פֿאַר די דײַטשע "טיגערס" און "מענטשן-פֿרעסער". אַ צוויטער גאַס דורך איבער אַלע גלידער, ווען מען זעט אומענטשלעכע סקעלעטן, וואָס זענען פֿאַרבליבן אויפֿן טויטן-פֿעלד, ווו מען האָט זיי מיט האַמערס צעקלאַפּט און צעמאַלט. די שפּורן פֿון דעם האָבן די דײַטשע שלאַכטער, פֿאַרן אַנטלויפֿן פֿאַר דער אַנטקעגנקומענדיקער רויטער אַרמיי, שוין ניט באַוויזן צו פֿאַרווישן.

די אויסגעבראַכטע, פֿאַראַכטעטע קערפּער, בײַ וועלכע ס'זענען געבליבן אין-האָרן פֿאַרברענט געוואָרן און האָבן נאָך געדאַרפֿט פֿאַרברענט ווערן, וועלכע רײַסט דער טײַפֿל, מענטשלעכע קערפּערס, וועלכע זיך און ווילן נישט גלייבן דעם נאָך, אַז זיי האָבן זיך אָפּגעראַטעוועט. - שטומע עדות פֿון דעם פֿאַרקלעקלעכן בלוט-באָד זענען די שפּילן וועלכע, וואָס וואַקסן בײַם קליינעם טײַכל, וואָס שלענגלט זיך דאָרט בײַם שלאָס אין כעלמנאָ, - דאָס זעלביקע טײַכל אין וועלכן מען האָט אַן אַרײַנגעשיט דאָס אַש פֿון די פֿאַרברענטע מענטשן און אין וועלכן עס פֿליסט ווי אַ קוואַל מענטשלעך- בלוט.

דאָס גראָז האָט שוין מער ניט געוואַקסן באַוואַקסן די דאָזיקע פּלאַצע, אויף וועלכער עס האָט זיך געפֿונען צער מאַסן-קבֿרים פֿון די קרבנות. דער גרעסטער פּלאַץ אין וואַלד וויל זײַן אַ לעבעדיקער עדות, אַז אין זײַן שויס איז פֿאַרשלאָסן און פֿאַרגראָבן דער סוד פֿון איבער אַ מיליאָן אומגעקומענע און קלאָלעס פֿון די לעבעדיק-באַגראָבענע, וועלכע מען האָט דערנאָך פֿון דאָרט אַרויסגעריסן און איבערגעגעבן אינעם רעשוס פֿונעם שייטער- חורבן, קעדיי צו פֿאַרווישן די שפּורן פֿון די אומגלויבלעכע אַכזריותן.